

Łódź, 12.03.2024 r

Dr hab. n med. Elżbieta Skowrońska-Józwiak, prof. UM

Klinika Chorób Wewnętrznych i Farmakologii Klinicznej

Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Tel. 693 98 33 16

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Anny Marii Rychter pt:

„Ocena wczesnego ryzyka sercowo-naczyniowego u kobiet z otyłością wraz z oceną stanu odżywienia i sposobu żywienia” przygotowanej pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Iwony Kreli-Kaźmierczak, zrealizowanej w Katedrze i Klinice Gastroenterologii, Dietetyki i Chorób Wewnętrznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

W przedstawionej mi do recenzji rozprawie doktorskiej mgr Anna Maria Rychter dokonała oceny wczesnego ryzyko sercowo-naczyniowego u kobiet z otyłością wraz z oceną stanu odżywienia i sposobu żywienia. Tematykę pracy charakteryzuje aktualność i duże znaczenie kliniczne. Choroby układu sercowo- naczyniowego są najczęstszą przyczyną zgonów, a otyłość ma dominujący wkład w ich rozwój. Jednocześnie u kobiet diagnostyka i leczenie tych chorób jest niedostateczna.

Podstawę ubiegania się o tytuł doktora nauk medycznych stanowi cykl trzech prac – jednej pogładowej i dwóch oryginalnych, w których doktorantka jest pierwszym autorem Łączna wartość współczynnika Impact Factor (IF) prac wchodzących w cykl publikacji wynosi 9.4, a liczba punktów Ministerstwa Edukacji i Nauki (MEiN) jest równa 230.

1. Anna Maria Rychter, Alicja Ewa Ratajczak, Agnieszka Zawada, Agnieszka Dobrowolska, Iwona Kreli-Kaźmierczak. Non-Systematic Review of Diet and Nutritional Risk Factors of Cardiovascular Disease in Obesity. *Nutrients*, 2020, doi:10.3390/nu12030814

(5.9 IF; 140 MEiN)

Cy

2. Anna Maria Rychter, Agnieszka Zawada, Michał Michalak, Alicja Ewa Ratajczak-Pawłowska, Kinga Skoracka, Dariusz Naskręt, Agnieszka Dobrowolska, Iwona Krela-Każmierczak. How far from MACROadhering to dietary cardiovascular guidelines are women with obesity? *Farmacja Współczesna*, 2023, doi:10.53139/FW.20231617
(20 MEiN)
3. Anna Maria Rychter, Marzena Skrzypczak-Zielińska, Dariusz Naskręt, Michał Michalak, Agnieszka Zawada, Michał Walczak, Ryszard Słomski, Agnieszka Dobrowolska, Iwona Krela-Każmierczak. Are variants of the *RBP4* gene associated with serum retinol-binding protein 4 concentrations and carotid intima-media thickness values in women with obesity? *Gene*, 2023, doi:10.1016/j.gene.2023.147909
(3.5 IF; 70 MEiN)

Przedstawiony do recenzji manuskrypt zawiera oprócz kopii publikacji stanowiących podstawę postępowania w sprawie o nadanie stopnia naukowego doktora także dane na temat dotychczasowej aktywności naukowej doktorantki, wstęp i cele pracy doktorskiej, omówienie prac wchodzących w skład cyklu, piśmiennictwo, składające się z 31 pozycji, streszczenie w języku polskim i angielskim, oświadczenia współautorów i kopię orzeczenia Komisji Bioetycznej.

Mgr Anna Maria Rychter jest absolwentką kierunku Dietetyki na Uniwersytecie Medycznym im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Doktorat powstała w ramach studiów w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Jest współautorką prac związanych z tematyką otyłości oraz chorób wewnętrznych o łącznej punktacji 186.090 IF i 4236 MEiN, a jej wskaźnik cytowań (h-index) wynosi 12 (Web of Science, listopad 2023). Odebrała staż w prestiżowej jednostce Epidemiologii Żywnościowej (EPINUT, Epidemiología de la Nutrición) przynależącej do Wydziału Zdrowia Publicznego, Historii Medycyny oraz Ginekologii Uniwersytetu Miguela Hernández w Alicante. Jest laureatką IV Edycji Konkursu na Finansowanie Najlepszych Projektów Badawczych organizowanego przez Biocodex Microbiota Foundation (2022), otrzymała Stypendium dla Młodych Badaczy z Poznańskiego Środowiska Naukowego, 2022 oraz Stypendium Ministra Edukacji i Nauki dla Wybitnych Młodych Naukowców, 2023.

Cy

Pierwsza praca „*Non-Systematic Review of Diet and Nutritional Risk Factors of Cardiovascular Disease in Obesity*”. *Nutrients*, 2020 ma charakter poglądowy i omawia kolejno: powiązanie otyłości z chorobami sercowo-naczyniowymi, ograniczenia w stosowaniu wskaźnika BMI, wpływ mikrobioty oraz wybranych modeli żywieniowych na ryzyko sercowo-naczyniowe (dieta śródziemnomorska, dieta DASH, roślinna i portfolio, o obniżonej podaży węglowodanów). Praca powstała w wyniku przeglądu dotychczas opublikowanych badań naukowych, które znajdują się w bazie PubMed i stanowiła podstawę merytoryczną do dalszych badań.

W drugiej pracy *How far from MACROadhering to dietary cardiovascular guidelines are women with obesity?* *Farmacja Współczesna*, 2023 doktorantka porównała średnie spożycie makroskładników pomiędzy grupą kobiet z otyłością i odniesienie ich do wytycznych żywieniowych, korzystnych z perspektywy ryzyka sercowo-naczyniowego. Chociaż średnie spożycie węglowodanów, cukrów prostych, tłuszczu i białka nie różniło się między obiema grupami to doktorantka zaobserwowała, że kobiety z otyłością miały znacznie wyższe spożycie nasyconych kwasów tłuszczowych i niższe spożycie wielonienasyconych kwasów tłuszczowych niż kobiety o prawidłowej masie ciała. W obu grupach odnotowała niedobór błonnika pokarmowego.

W trzeciej pracy *Are variants of the RBP4 gene associated with serum retinol-binding protein 4 concentrations and carotid intima-media thickness values in women with obesity?* *Gene*, 2023 doktorantka analizowała stężenia wybranej adipokiny -białko wiążące retinol-4 (ang. retinol-binding protein 4, RBP4) oraz jej warianty kodującego ją genu u kobiet z otyłością. Jako marker subklinicznej miażdżycy doktorantka wykorzystała pomiarem ultrasonograficzny grubości błony wewnętrznej i środkowej tętnic szyjnych. Doktorantka stwierdziła, że u kobiet z otyłością, subkliniczna miażdżycza nie występowała częściej niż u kobiet z prawidłową masą ciała. Stężenie RBP4 w surowicy nie wydaje się być związane ze zwiększonym ryzykiem subklinicznej miażdżycy u kobiet z otyłością. Warianty genetyczne rs10882273, rs3758538, rs3758539 i rs7094671 genu *RBP4* nie są związane ze stężeniami RBP4 w surowicy krwi i wartościami cIMT wśród kobiet z otyłością.

W mojej opinii przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ust. 1-2 Ustawy z dnia 20 lipca 2020 r. - Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce (t. j. Dz. U. 2022 r. poz. 574) i jest oryginalnym rozwiązaniem problemu naukowego. Doktorantka wykazała się gruntowną wiedzą dotyczącą tematu pracy a także umiejętnościami do samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Przedkładam zatem Kapitulę Kolegium Nauk

cy

Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu wniosek o dopuszczenie mgr Anny Rychter do dalszego procedowania i publicznej obrony rozprawy doktorskiej. Biorąc pod uwagę nowoczesny warsztat badawczy zaprezentowany w niniejszej rozprawie doktorskiej, jej nowatorski charakter jednocześnie wnioskuję o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

Z poważaniem,

Elżbieta Skowrońska-Józwiak

Dr hab. n. med. prof. UM
Elżbieta Skowrońska-Józwiak
specjalista chorób wewnętrznych
specjalista endokrynolog
7048020